

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak: 18/412

SAMLET SAKSFREMSTILLING - FOLLDAL KOMMUNES BUDSJETT 2019 OG ØKONOMIPLAN 2019-2022

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
82/18	Formannskapet	22.11.2018
47/18	Kommunestyret	13.12.2018

Vedlegg:

1. Rådmannens forslag til årsbudsjett 2019 og økonomiplan 2019 – 2022
2. Budsjett 2019, hovedoversikter m.m.
3. Gebyrer og priser – samlet oversikt
4. Forslag til eiendommer fritatt for eiendomsskatt.
5. Budsjett Folldal kirkelige fellesråd 2019, behov for kommunal overføring
6. Investeringer Folldal kirkelige fellesråd, energiprojekt og orgel.
7. Budsjett 2018 for kontroll og tilsynsarbeidet i Folldal kommune med vedlegg
8. Søknad SFG
9. Søknad Turistinformasjon

Melding om vedtak sendes til:

Kontrollutvalg Fjell IKS, Os Kommunehus, 2550 OS I ØSTERDALEN
IKT Fjellregionen IKS, Tynset Kommune, Rådhuset, 2500 TYNSET
Folldal Frivilligsentral, 2580 FOLLDAL
Den norske kirke, Kirkevergen i Folldal, 2580 FOLLDAL
Folldal Frivilligsentral, 2580 FOLLDAL
Midt-Hedmark Brann- og redningsvesen IKS, Kirkevegen 75, 2409 ELVERUM
Stiftelsen Folldal Gruver, Verket, 2580 FOLLDAL
FIAS, Postboks 37, 2540 TOLGA
Fylkesmannen i Hedmark

Andre dokumenter i saken:

1. Rådmannens budsjetttrudskriv 2019 med fremdriftsplan datert 17.07.2018
2. Premievarsel for 2019 og skadestatistikk, datert 09.10.2018
3. Endring i skoleskysstaksten for skoleåret 2018/2019, datert 11.06.2018
4. Prisøkning på vedlikeholdstjenester fra Hospital IT fra 1.1.2019, datert 01.10.2018
5. Søknad om midler 2019, Frivilligssentralen, datert 18.10.2018
6. Høringsdokument investeringsplan 2019 – 2022 FARTT, budsjett 2019, datert 25.06.2018
7. Svar høring budsjett og investeringsplan FARTT, datert 31.08.2018

8. Ettersendelse av kriteriedata for inntektssystemet for kommunene for 2019, datert 07.09.2018
9. Oppsummering fra eiermøte - FIAS, datert 06.11.2018

Saksopplysninger:

I følge kommunelovens § 45 skal kommunestyret selv innen årets utgang vedta budsjett for neste kalenderår. Budsjettet skal vedtas på grunnlag av formannskapetets innstilling, og det skal omfatte hele kommunens virksomhet, være fullstendig, realistisk og i balanse. Budsjettet er en bindende plan for bruk av kommunens midler i 2019. Budsjettet legges frem i tråd med kommunens økonomireglement og vedtas på overordnet nivå på budsjettansvarsområder.

Årsbudsjettet er delt i driftsbudsjett for de løpende utgiftene og inntektene, og et investeringsbudsjett for utgifter og inntekter til formål som ikke er løpende, men av mer varig karakter. Folldal legger «kommunal regnskapsstandard nr. 4» til grunn i forhold til hva som skal føres på driftsbudsjettet og hva som skal føres på investeringsbudsjettet.

Budsjettarbeidet har tatt utgangspunkt i Solberg-regjeringens framlegg til statsbudsjett i Prop. 1 S (2018 – 2019).

Regjeringens budsjettforslag for 2019 innebærer en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på 2,4 milliarder kroner. Det legges opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter fra 2018 til 2019 på 2,6 milliarder kroner. Veksten i frie inntekter må ses i sammenheng med kommunesektorens merutgifter til befolkningsutviklingen, samt sektorens anslåtte merutgifter til pensjon. Det anslås at den delen av disse utgiftene som må dekkes av frie inntekter utgjør om lag 1,65 milliarder kroner.

Økonomiplanen for 2019 – 2022 legges fram sammen med budsjettet. Det følger av kommunens økonomireglement.

Saksvurdering:

Hovedutfordringene i budsjettet i 2019 er å få et budsjett som er i balanse og samtidig sikrer en dimensjonering og prioritering av tjenestene slik at kommunens hovedmål nås. Endrede brukergrupper av kommunale tjenester, endrede rammebetingelser og krav til kvalitet setter kommunens mulighet for å levere gode tjenester under press.

Budsjettet er utarbeidet etter føringer gitt i økonomiplan for 2018 – 2021. Veksten i kommunens overføringer er på 3,3 %.

Budsjettarbeidet for 2019 startet med en utviklings og økonomikonferanse med kommunestyret, ledere og tillitsvalgte den 14. juni. Innledere på konferansen var bl.a. økonomisjefen og rådgiver Torbjørn Wekre fra Distriktssenteret. Formannskapet og ledergruppa hadde en gjennomgang av forslag til investeringsbudsjettet 27. september. Detaljer i lønnsbudsjettet ble påbegynt parallelt. Kontaktforum for tillitsvalgte hadde møte om budsjettet den 31. oktober. Formannskapet hadde arbeidsmøte om budsjettet den 1. november med gjennomgang av driften til enhetene, og orientering og diskusjon rundt forslag til endringer i budsjettet. I ledermøtet 7. november ble midlertidige rammer for enhetene presentert.

Rådmannens endelige budsjettforslag behandles i formannskapet den 22. november. Formannskapets forslag legges så ut på høring, og vil bli behandlet i Eldrerådet, Råd for funksjonshemmede og AMU før kommunestyrets endelige behandling 13. desember.

Det er utarbeidet et eget vedlegg som gir oversikt over priser og gebyrer og utvikling fra 2018 - 2019. Mange av disse er sentralt regulert eller regulert via lover og forskrifter, men for noen av prisene og gebyrene er det anledning til å legge inn et politisk skjønn.

Etter at formannskapet fremmer sin innstilling vil budsjettet bli behandlet i AMU og Råd for funksjonshemmede og Eldrerådet.

For å kunne gjennomføre ønskede investeringer i perioden må driftsbudsjettet ytterligere ned. Kommunen er svært sårbar i forhold til uforutsette utgifter eller svingninger i skatteinntektene. I 2019 vil det kreves en streng budsjett disiplin og oppfølging av økonomien. Teknisk beregningsutvalg anbefaler at kommunene bør ha minst 1,75 % av budsjettet til disposisjon.

Endring i rentesats og energikostnader kan fort gi store utslag på driftsresultatet. Andre uforutsette hendelser kan i denne sammenheng være kostnader som er knyttet til lovfestede rettigheter som f. eks. barnevern, økte sosialutgifter eller ressurskrevende pleie og omsorgstjenester. Den demografiske utviklingen følges nøye, og det vil også gi negative utslag for kommunens økonomi hvis det blir ytterligere nedgang i folketallet.

Også i 2019 vil det også bli en grundig vurdering før ledige stillinger lyses ut. Vakanser må påregnes, og enkelte ansatte må regne med endring av arbeidsoppgaver. Det vil fortsatt gjøres en nøye vurdering før vikar blir satt inn ved fravær. En gjennomgang av kommunene administrasjon første halvår vil kunne peke på noen mulige endringer i hvordan kommunen er organisert, og også kunne peke på noen innsparinger på sikt.

Investeringsbudsjettet er det lagt inn med bruttoinvestering kr 10 692 000,- og låneopptak på 8 550 000,- kr.

Økonomiplanen er i motsetning til årsbudsjettet ikke en bindende plan (jmf. kommunelovens § 44 og § 46.1.) Økonomiplanen inngår både i et ettårsperspektiv sammen med årsbudsjett og årsregnskap, og et fireårsperspektiv i kommunepiansystemet med planer på mellomlang og lang sikt. Økonomiplanen skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i hele fireårsperioden.

Endringer i økonomiplanperioden er omtalt under enhetene i hoveddokumentet. Det er også lagt inn en samlet oversikt bakerst i dokumentet.

Rådmannens innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1.1 Skattøret for 2019 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak. Marginavsetning skatt settes til 12,0 %.

1.2 For eiendomsskatteåret 2019 skal det skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen, jfr.eiendomsskatteleva § 2 og § 3 bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2019 er 7 promille, jfr.eiendomsskatteleva § 11 første ledd.

Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige bosteddeler for skatteåret 2019 er 5,5 promille, jmf. Egedomsskattelova § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

1.3 I medhold av egedomsskattelova § 7 bokstav a, fritar kommunestyret følgende eiendommer fra eiendomsskatt i 2019 (det vises til vedlagte liste):

- Eiendommer som tilhører lag og foreninger som idrettslag, bedriftsidrettslag,
- skytterlag, Røde Kors, turforeninger, vannverk mv.
- Grendahus, bedehus mv.
- Eiendommer som tilhører Tyrilistiftelsen og Stiftelsen Folldal Gruver.
- Fylkeskommunale veier o.l

I medhold av egedomsskattelova § 7 bokstav b, fritar kommunestyret bygninger som er fredet i henhold til kulturminneloven §§ 4 og 15, for eiendomsskatt i 2019. Det vises til vedlagte liste over bygninger som er fredet. Bygninger som eventuelt vil bli fredet i løpet av 2019, kan først fritas for eiendomsskatt i 2020.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen de vedtatte skattevedtektene, jfr. egedomsskattelova § 10.

Eiendomsskatten betales i fire terminer per år med følgende betalingsfrister; 1.4., 1.6., 1.9. og 1.11.

1.4 Årsbudsjettet vedtas med følgende driftshovedtall:

	Årsbudsj.
(Tall i 1000 kr)	2019
Skatt på inntekt og formue	31 826 000
Inntekstutjevning	11 922 000
Rammetilskudd	69 381 000
Eiendomsskatt	4 755 000
Konsesjonskraft	2 000 000
Andre frie inntekter	380 000
Premieavvik	4 032 000
Avskrivninger	7 300 000
Sum frie inntekter	131 595 000
Netto rente og avdragsutgifter	10 227 000
Til fordeling på driftsrammer og disposisjoner	121 368 000
Fordelt til netto driftsrammer	118 970 000
Inndekning av tidligere underskudd	0
Netto avsetn./bruk av avsetn./overf. investering	2 399 000
Balanse	0

1.5 Budsjettet vedtas på overordnet nivå pr enhet:

Tall i 1000 kr	Årsbudsjett 2019
Rådmann	14 239 009
Skole	20 123 816

Barnehage	8 143 463
HRO	45 819 273
NAV	2 839 203
Service og kultur	9 330 380
TLU	11 174 856
Avskrivninger	7 300 000
Fordelt driftsramme	118 970 000

Det delegeres til rådmann å foreta endring av plassering av ulike oppgaver i budsjettet (arter), innenfor hovedrammen, slik at rapporteringen til Folldal kommune blir så oversiktlig og korrekt som mulig. Endret plassering kan gi seg utslag i noe endret ramme for enkelte enheter. Endringene refereres i formannskap og kommunestyret.

1.6 Endring stillinger:

Alle endringer i stillinger skal skje innenfor de rammer som kommunestyret har gitt i budsjettet. Jfr. Delegeringsreglementet, allmenn del (del A), pkt. 10.4

1.7 Kommunale avgifter og gebyrer vedtas i henhold til vedlagt samlet oversikt på priser og gebyrer.

Kommunale avgifter faktureres ut med fire terminer i 2019 med følgende betalingsfrister; 1.april, 1.juni, 1.september og 1.november.

1.8 Gebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing (VARF-området) skal i henhold til forskrift følge selvkostprinsippet slik at overskudd avsettes fond og underskudd dekkes opp igjen senere år.

1.9 Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsynsarbeid i kommunen jf. vedlegg 7 godkjennes.

2 Investering/finansiering

2.1. Investeringer vedtas i henhold til liste i hoveddokumentet side 48 med en bruttoramme på kr 10 692 000,-

Finansiering:

Mva. komp	1 362 000,-
Tilskudd	200 000,-
Fra drift	580 000,-
Låneopptak	8 550 000,-

3. Diverse

3.1 Fullmakter

Administrasjon får fullmakt til å budsjett justere lønn for lokale forhandlinger 2018, kr 611 000,- til de ansvarene det gjelder. I budsjettet er dette budsjettet sentralt hos rådmann.

3.2 Likviditet

Folldal kommune tar opp kassakreditt for driftsåret 2019 på inntil kroner 5.000.000,-.

4. Økonomiplan

Økonomiplanen for perioden 2019 – 2022 vedtas som fremlagt i tekst og talldel.

Behandling i Formannskapet 22.11.2018:

Administrativt forslag til endring:

1.2 Nytt tredje avsnitt

Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra de tidligere verk/bruk redusert med én sjuendedel i 2019 (overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd første pkt).

1.3 Tredje avsnitt

Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen «Vedtakter for eiendomsskatt i Folldal kommune» vedtatt i kommunestyret 17.09.2015. Dette jf eiendomsskatteloven § 10.

Representanten Jon Olav Ryen (Sp) fremmet følgende endringsforslag:

Drift:Rådmann:

Fellesrådet Traktorklipper, Dalen + 50.000

TLU:

Vedlikehold veger + 50.000
+100.000

Inndekning: Økt skatteinngang +100.000

Barnehage: 2 dagers tilbud tas bort

Investering:

2020: Reparasjon av orgel, Folldal kirke 800.000

Representanten Øyvind Øien (Samlingslista) fremmet følgende endringsforslag på vegne av Samlingslista og Arbeiderpartiet:

Eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig settes til 5,25 promille	-150 000
Lønn næringssjef: 140 000 fra driftsbudsjett i tillegg til dagens beløp.	-140 000
Inndekning: Nye stillinger besettes ikke før 1.mars 2019.	

Driftsstøtte fra kommunen Stiftelsen Folldal Gruver – til formidling: 150 000 – utbetaling av tilskudd skjer etter aksept av Folldal kommunes foreslåtte styrerepresentant som styreleder i Stiftelsen Folldal Gruver. Tilskuddet utbetales etter at valget er foretatt.

Investeringer

Oppvaskmaskiner i omsorgsboliger flyttes til 2019.

Prosjekteringskostnad ombygging/tilbygg FBSS 300000,-

Avstemming:

- 1.1. Enstemmig vedtatt
- 1.2. Første avsnitt Enstemmig vedtatt
Andre avsnitt. Øiens forslag fikk 4 stemmer. 3 stemte i mot.
Nytt tredje avsnitt. Enstemmig vedtatt.
- 1.3 Endring tredje avsnitt. Enstemmig vedtatt.
- 1.4 Oppdateres i henhold til øvrig vedtak
- 1.5. Oppdateres i henhold til vedtak under.
Lønn næringssjef. 4 stemmer for 3 stemmer imot. Endringen ble vedtatt.
Nye stillinger. 4 stemte for og 3 stemte mot. Forslaget ble vedtatt.
Stiftelsen Folldal Gruver. 4 stemte for og 3 stemte mot.

Traktorklipper Dalen 4 stemte mot 3 stemte for. Forslaget falt
Vedlikehold veier. Enstemmig vedtatt.
Inndekning økt skatteinngang 50 000,- Enstemmig vedtatt.
Todagerstilbudet i barnehagen tas bort. Enstemmig vedtatt.

- 1.6 Enstemmig vedtatt
- 1.7 Enstemmig vedtatt
- 1.8 Enstemmig vedtatt
- 1.9 Enstemmig vedtatt
- 2.1 Investering orgel. 4 stemte mot. 3 stemte for. Forslaget falt.
Oppvaskmaskiner omsorgsboliger flyttes til 2019. Enstemmig vedtatt
Prosjekteringsmidler utbygging HRO 300 000,- i 2019. Enstemmig vedtatt
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt med de endringer som er gjort over.
- 3.1 Enstemmig vedtatt
- 3.2. Enstemmig vedtatt
- Nytt pkt 3.3. Økonomiplan skal behandles i vårhalvåret. Enstemmig vedtatt
4. Tiltaket i punkt 15 i hoveddokumentet ang. Folldal Vekst tas ut av tabellen.
4 stemmer for. 3 stemmer mot.
Økonomiplanen vedtas med endringer framkommet i saken.

Samlet budsjett med endringer som er vedtatt ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet 22.11.2018:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1.1 Skattøret for 2019 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.
Marginavsetning skatt settes til 12,0 %.

1.2 For eiendomsskatteåret 2019 skal det skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen, jfr.eiendomsskattelova § 2 og § 3 bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2019 er 7 promille, jfr.eiendomsskattelova § 11 første ledd.

Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige bostedsdeler for skatteåret 2019 er 5,25 promille, jmf. Eiendomsskattelova § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra de tidligere verk/bruk redusert med én sjuendedel i 2019 (overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd første pkt).

1.3 I medhold av eieendomsskattelova § 7 bokstav a, fritar kommunestyret følgende eiendommer fra eiendomsskatt i 2019 (det vises til vedlagte liste):

- Eiendommer som tilhører lag og foreninger som idrettslag, bedriftsidrettslag,
- skytterlag, Røde Kors, turforeninger, vannverk mv.
- Grendahus, bedehus mv.
- Eiendommer som tilhører Tyrilistiftelsen og Stiftelsen Folldal Gruver.
- Fylkeskommunale veier o.l

I medhold av eieendomsskattelova § 7 bokstav b, fritar kommunestyret bygninger som er fredet i henhold til kulturminnelova §§ 4 og 15, for eiendomsskatt i 2019. Det vises til vedlagte liste over bygninger som er fredet. Bygninger som eventuelt vil bli fredet i løpet av 2019, kan først fritas for eiendomsskatt i 2020.

Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen «Vedtekter for eiendomsskatt i Folldal kommune» vedtatt i kommunestyret 17.09.2015. Dette jf eiendomsskattelova § 10.

Eiendomsskatten betales i fire terminer per år med følgende betalingsfrister; 1.4., 1.6., 1.9. og 1.11.

1.4 Årsbudsjettet vedtas med følgende driftshovedtall:

	Årsbudsj.
(Tall i 1000 kr)	2019
Skatt på inntekt og formue	31 876 000
Inntekstutjevning	11 922 000
Rammetilskudd	69 381 000
Eiendomsskatt	4 605 000
Konsesjonskraft	2 000 000
Andre frie inntekter	380 000
Premieavvik	4 032 000
Avskrivninger	7 300 000
Sum frie inntekter	131 496 000
Netto rente og avdragsutgifter	10 227 000
Til fordeling på driftsrammer og disposisjoner	121 269 000
Fordelt til netto driftsrammer	118 870 000
Inndekning av tidligere underskudd	0
Netto avsetn./bruk av avsetn./overf. investering	2 399 000
Balanse	0

1.5 Budsjettet vedtas på overordnet nivå pr enhet:

Tall i 1000 kr	Årsbudsjett 2019
Rådmann	14 229 009

Skole	20 123 816
Barnehage	8 143 463
HRO	45 679 273
NAV	2 839 203
Service og kultur	9 330 380
TLU	11 224 856
Avskrivninger	7 300 000
Fordelt driftsramme	118 870 000

Det delegeres til rådmann å foreta endring av plassering av ulike oppgaver i budsjettet (arter), innenfor hovedrammen, slik at rapporteringen til Folldal kommune blir så oversiktlig og korrekt som mulig. Endret plassering kan gi seg utslag i noe endret ramme for enkelte enheter. Endringene refereres i formannskap og kommunestyret.

Driftsstøtte fra kommunen

Stiftelsen Folldal Gruver – til formidling: 150 000 – utbetaling av tilskudd skjer etter aksept av Folldal kommunes foreslåtte styrerepresentant som styreleder i Stiftelsen Folldal Gruver.

Tilskuddet utbetales etter at valget er foretatt.

1.6 Endring stillinger:

Alle endringer i stillinger skal skje innenfor de rammer som kommunestyret har gitt i budsjettet. Jfr. Delegeringsreglementet, allmenn del (del A), pkt. 10.4

1.7 Kommunale avgifter og gebyrer vedtas i henhold til vedlagt samlet oversikt på priser og gebyrer.

Kommunale avgifter faktureres ut med fire terminer i 2019 med følgende betalingsfrister; 1.april, 1.juni, 1.september og 1.november.

1.8 Gebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing (VARF-området) skal i henhold til forskrift følge selvkostprinsippet slik at overskudd avsettes fond og underskudd dekkes opp igjen senere år.

1.9 Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsynsarbeid i kommunen jf. vedlegg 7 godkjennes.

2 Investering/finansiering

2.1. Investeringer vedtas i henhold til liste i hoveddokumentet side 48 med en bruttoramme på kr 11 380 000,-

Følgende endringer fra hoveddokumentet legges til.

Oppvaskmaskiner i omsorgsboliger flyttes til 2019.

Prosjekteringskostnader ombygging/tilbygg FBSS kr 300 000,-

Finansiering:

Mva. komp	1 500 000,-
Tilskudd	200 000,-
Fra drift	580 000,-
Låneopptak	9 100 000,-

3. Diverse

3.1 Fullmakter

Administrasjon får fullmakt til å budsjett justere lønn for lokale forhandlinger 2018, kr 611 000,- til de ansvarene det gjelder. I budsjettet er dette budsjettert sentralt hos rådmann.

3.2 Likviditet

Folldal kommune tar opp kassakreditt for driftsåret 2019 på inntil kroner 5.000.000,-.

3.3. Økonomiplan for 2020 – 2023 legges fram til behandling i første halvår 2019.

4. Økonomiplan

Tiltaket i punkt 15 i hoveddokumentet ang. Folldal Vekst tas ut av tabellen. Økonomiplanen 2019 – 2022 vedtas med endringer framkommet i saken.

Samlet budsjett med endringer som er vedtatt ble enstemmig vedtatt.

Behandling i eldrerådet 26.11.2018.

Budsjett 2019 og økonomiplan 2019 – 2022 tas til orientering.

Behandling i råd for funksjonshemmede 26.11.2018.

Budsjett 2019 og økonomiplan 2019 – 2022 tas til orientering.

Behandling i arbeidsmiljøutvalget 26.11.2018:

AMU ønsker å gi en tilbakemelding på manglende parkeringsplasser og motorvarmere ved Folldal bo- og servicesenter. Dette ble tatt ut av investeringsbudsjettet i 2018, og er ikke med i budsjett for 2019.

Det er også betenkelig at stillingsøkning til hukommelseskoordinator og på kjøkkenet ikke skal gjennomføres før 01.03.

For øvrig tas budsjettet til orientering.

Behandling i Kommunestyret 13.12.2018:

Representanten Tommy Kristoffersen (Ap) fremmet følgende endringsforslag:

1. Søskenmoderasjon på tvers barnehage/SFO fra høsten 2019.	kr 44 000,-
Moderasjonen legges til SFO og det eldste barnet.	
2. Utlånsordning av idretts- fritidsutstyr.	kr 50 000,-
3. Øke hovedverneombud til 10%.	kr 30 000,-
4. Opprettholde 2 dgs tilbud i barnehagen.	kr 0,-
Sum, behov	kr 124 000,-

Stillingene på kjøkken (20%) og hukommelses-team (20%) tas inn igjen fra januar.

Inndekning:

Opprettholde eiendomsskatten på 2018 nivå.	Kr + 150 000,-
Søskenmoderasjon SFO og barnehage - tas over enheten skole.	Kr – 44 000,-
Øke hovedverneombud til 10%, tas over enheten rådmann	kr – 30 000,-
Sum inndekning:	kr 224 000,-
Eventuell mangel på inndekning av stillingene utover kr 100.000,- tas over enheten HRO	

Investeringsbudsjettet:

1. Gatelyst FV 704 flyttes inn i 2019. Ramme endres med kr 600 000,-
2. Videreføre sommerjobb for ungdom også i 2021. Rammen endres med kr 140 000,-

Nytt punkt 3.4

Det utredes økonomisk bistand knyttet til barnetrygden. Sak legges frem i kommunestyret.

Representanten Øyvind Øien (Samlingslista) fremmet følgende endringsforslag:

Pkt. 1.2, andre avsnitt, første setning.

5,5 promille

Pkt. 1.5

HRO: Ny 75 % stilling kokk ved kjøkkenet. Stillingen finansieres ved omprioritering innenfor rammen til enheten.

Driftsstøtte fra kommunen: Stiftelsen Folldal Gruver – til formidling: 150 000 – utbetaling av tilskudd skjer etter aksept av Folldal kommunes foreslåtte styrerepresentant som styremedlem i Stiftelsen Folldal Gruver i løpet av 1. halvår 2019.

Pkt. 3

Det utarbeides retningslinjer for et kommunalt stipend til unge utøvere, 15 – 20 år, innen idrett og kultur fra Folldal. Komite 1, Helse, oppvekst og kultur, utarbeider forslag til retningslinjer som legges fram som egen sak for kommunestyret.

Representanten Egil Eide (Sp) fremmet følgende endringsforslag:

Drift 1.4. og 1.5. Traktorklipper Dalen Kyrkje Kr 50 000,-

Indeks ved økt skatteanslag Kr 50 000

2 dagers tilbud i barnehagen tas ut.

Investering – rehabilitering av orgel i Folldal kirke Kr 800 000,- 2020

Representanten Ronny Bekken Larsen (Rødt) fremmet følgende endringsforslag:

1.5. Drift

Nav	+ 60 000,-
Skole	+ 44 000,-
Barnehage	+ 100 000,-
Lærling	+ 25 000,-
Hovedvernombud	+ 29 000,-
<u>HRO</u>	<u>+ 229 000,-</u>
Sum	+ 557 000,-

Næringssjef - 207 000,-

Folldal Vekst - 350 000,-

Sum - 557 000,-

1.7. Kommunale avgifter og gebyrer
Søskenmoderasjon Barnehage/SFO + 44 000,-

Tilleggsforslag punkt 3 Godtgjørelse til ordfører
Godtgjørelse til ordfører settes til gjennomsnittlig industriarbeiderlønn kr 557 000,-

3.3. Økonomiplan for 2020 – 2030 legges fram til behandling sammen med budsjettet for 2020.

4 Økonomiplan

1. Avvikling kinodrift og Follvang tas ut av økonomiplanen i 2022
2. Sommerjobb ungdom tas ut av økonomiplanen i 2021.

Det ble bedt om gruppemøte. Dette ble innvilget. Møtet ble igjen satt etter gruppemøtene.

Representanten Tommy Kristoffersen (Ap) fremmet følgende endringsforslag på vegne av Arbeiderpartiet og Samlingslista.

Pkt. 1.2, andre avsnitt, første setning.

5,5 promille

Pkt. 1.5

Rådmann:

Øke hovedverneombud til 10%. kr 30 000,-

Inndekning: Innen rammen ved reduksjon av reise

Skole:

Søskenmoderasjon på tvers barnehage/SFO fra høsten 2019. kr 44 000,-

Inndekning: Innen rammen ved reduksjon assistenttimer.

Service og kultur:

Utredning av utlånsordning av idretts- fritidsutstyr. kr 50 000,-

Inndekning: Innenfor rammen ved reduksjon av bruk reise og porto.

Driftsstøtte fra kommunen:

Stiftelsen Folldal Gruver – til formidling: 150 000 – utbetaling av tilskudd skjer etter aksept av Folldal kommunes foreslåtte styrerepresentant som styremedlem i Stiftelsen Folldal Gruver i løpet av 1. halvår 2019.

Pkt. 1.6

Stillingene på kjøkken (20%) og hukommelses-team (20%) tas inn igjen fra januar.

Pkt. 2

Gatelys FV 704 flyttes inn i 2019. Ramme endres med kr 600 000,-.

Pkt. 3

- Det utarbeides retningslinjer for et kommunalt stipend til unge utøvere, 15 – 20 år, innen idrett og kultur fra Folldal. Komite 1, Helse, oppvekst og kultur, utarbeider forslag til retningslinjer som legges fram som egen sak for kommunestyret.

- Det utredes økonomisk bistand knyttet til barnetrygden. Sak legges frem i kommunestyret.

- Kommunestyret ønsker utredet ny 75 % stilling kokk ved kjøkkenet ved FBSS. Enheten HRO bes utrede fordeler og ulemper, konsekvenser ved at dette utredes innenfor eksisterende rammer. Sak legges fram for kommunestyret på førstkommande kommunestyret.

Pkt. 4

Videreføre sommerjobb for ungdom også i 2021. Rammen endres med kr 140 000,-.

Samlingslista trakk sitt første forslag.

Arbeiderpartiet trakk sitt første forslag.

Det ble fremmet forslag fra ordfører om å innføre to minutter taletid på innlegg. Det ble enstemmig vedtatt.

Avstemming:

- 1.1. Enstemmig
- 1.2. Kristoffersens forslag ble enstemmig vedtatt
- 1.3. Enstemmig vedtatt
- 1.4. Administrasjonen gjør endringene
- 1.5. Larsens forslag fikk 1 stemme, 16 stemte mot. Forslaget falt.
Hovedvernombud 30 000,- på rådmannens ramme.
Reduksjon reiser - 30 000,- Enstemmig vedtatt

Traktorklipper 8 for og 9 mot. Forslaget falt.
Dekning skatteanslag

Skole
Søskenmoderasjon 7 mot 10 for. Forslaget ble vedtatt.

Service og kultur
Utredning av utlånsordning av idretts og fritidsutstyr. Enstemmig vedtatt.

Kristoffersens forslag om SFG fikk 16 stemmer. 1 stemte imot. Forslaget ble vedtatt.

- 1.6. Kristoffersens forslag ble enstemmig vedtatt.
- 1.7. Enstemmig vedtatt.
- 1.8. Enstemmig vedtatt.
- 1.9. Enstemmig vedtatt.
- 2.0. Eides forslag fikk 8 stemmer mot 9. Forslaget falt.
Kristoffersens forslag om gatelys. 15 stemte for 2 stemte mot. Forslaget ble vedtatt.
Formannskapetets forslag ble enstemmig vedtatt med de endringene som var vedtatt.
- 3.1. Enstemmig vedtatt.
- 3.2. Enstemmig vedtatt.
- 3.3. Larsens forslag om økonomiplan fikk 3 stemmer. Formannskapetets innstilling fikk 14 stemmer og ble vedtatt.
- 3.4. Stipend. 9 stemte for 8 mot. Forslaget ble vedtatt.
- 3.5. Utrede barnetrygd. Enstemmig vedtatt.

3.6 Kokk. Enstemmig vedtatt.

Larsens forslag om lønn ordfører. 1 stemte for. 16 stemte mot. Forslaget falt

4 Larsens forslag om kino. 7 stemte for. 10 stemte mot. Forslaget falt.
Sommerjobb. Enstemmig vedtatt.

Det samlede budsjettet med vedtatte endringer ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret 13.12.2018:

1.1 Skattøret for 2019 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak. Marginavsetning skatt settes til 12,0 %.

1.2 For eiendomsskatteåret 2019 skal det skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen, jfr.eigedomsskattelova § 2 og § 3 bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2019 er 7 promille, jfr.eigedomsskattelova § 11 første ledd.

Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige bostedsdeler for skatteåret 2019 er 5,5 promille, jmf. Eigedomsskattelova § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra de tidligere verk/bruk redusert med én sjuendedel i 2019 (overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd første pkt).

1.3 I medhold av eigedomsskattelova § 7 bokstav a, fritar kommunestyret følgende eiendommer fra eiendomsskatt i 2019 (det vises til vedlagte liste):

- Eiendommer som tilhører lag og foreninger som idrettslag, bedriftsidrettslag,
- skytterlag, Røde Kors, turforeninger, vannverk mv.
- Grendahus, bedehus mv.
- Eiendommer som tilhører Tyrilistiftelsen og Stiftelsen Folldal Gruver.
- Fylkeskommunale veier o.l

I medhold av eigedomsskattelova § 7 bokstav b, fritar kommunestyret bygninger som er fredet i henhold til kulturminneloven §§ 4 og 15, for eiendomsskatt i 2019. Det vises til vedlagte liste over bygninger som er fredet. Bygninger som eventuelt vil bli fredet i løpet av 2019, kan først fritas for eiendomsskatt i 2020.

Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen «Vedtekter for eiendomsskatt i Folldal kommune» vedtatt i kommunestyret 17.09.2015. Dette jf eiendomsskatteloven § 10.

Eiendomsskatten betales i fire terminer per år med følgende betalingsfrister; 1.4., 1.6., 1.9. og 1.11.

1.4 Årsbudsjettet vedtas med følgende driftshovedtall:

	Årsbudsj.
(Tall i 1000 kr)	2019
Skatt på inntekt og formue	31 876 000

Inntekstutjevning	11 922 000
Rammetilskudd	69 381 000
Eiendomsskatt	4 755 000
Konsesjonskraft	2 000 000
Andre frie inntekter	380 000
Premieavvik	4 032 000
Avskrivninger	7 300 000
Sum frie inntekter	131 646 000
Netto rente og avdragsutgifter	10 227 000
Til fordeling på driftsrammer og disposisjoner	121 419 000
Fordelt til netto driftsrammer	119 020 000
Inndekning av tidligere underskudd	0
Netto avsetn./bruk av avsetn./overf. investering	2 399 000
Balanse	0

1.5 Budsjettet vedtas på overordnet nivå pr enhet:

Tall i 1000 kr	Årsbudsjett 2019
Rådmann	14 379 009
Skole	20 123 816
Barnehage	8 143 463
HRO	45 679 273
NAV	2 839 203
Service og kultur	9 330 380
TLU	11 224 856
Avskrivninger	7 300 000
Fordelt driftsramme	119 020 000

Det delegeres til rådmann å foreta endring av plassering av ulike oppgaver i budsjettet (arter), innenfor hovedrammen, slik at rapporteringen til Folldal kommune blir så oversiktlig og korrekt som mulig. Endret plassering kan gi seg utslag i noe endret ramme for enkelte enheter. Endringene refereres i formannskap og kommunestyret.

Driftsstøtte fra kommunen

Stiftelsen Folldal Gruver – til formidling: 150 000 – utbetaling av tilskudd skjer etter aksept av Folldal kommunes foreslåtte styrerepresentant som styremedlem i Stiftelsen Folldal Gruver i løpet av 1. halvår 2019.

Todagers tilbud i barnehagen tas ut.

Utredning av utlånsordning av idretts- og fritidsutstyr.

1.6 Endring stillinger:

Alle endringer i stillinger skal skje innenfor de rammer som kommunestyret har gitt i budsjettet. Jfr. Delegeringsreglementet, allmenn del (del A), pkt. 10.4
Stillingene på kjøkken (20%) og hukommelsesteam (20%) tas inn igjen fra januar.

1.7 Kommunale avgifter og gebyrer vedtas i henhold til vedlagt samlet oversikt på priser og gebyrer.

Kommunale avgifter faktureres ut med fire terminer i 2019 med følgende betalingsfrister; 1.april, 1.juni, 1.september og 1.november.

1.8 Gebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing (VARF-området) skal i henhold til forskrift følge selvkostprinsippet slik at overskudd avsettes fond og underskudd dekkes opp igjen senere år.

1.9 Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsynsarbeid i kommunen jf. vedlegg 7 godkjennes.

2 Investering/finansiering

2.1. Investeringer vedtas i henhold til liste i hoveddokumentet side 48 med en bruttoramme på kr 11 380 000,-

Følgende endringer fra hoveddokumentet legges til.

Oppvaskmaskiner i omsorgsboliger flyttes til 2019.

Prosjekteringskostnader ombygging/tilbygg FBSS kr 300 000,-

Gatelys kr 600 000,-

Finansiering:

Mva. komp	1 650 000,-
Tilskudd	200 000,-
Fra drift	580 000,-
Låneopptak	9 700 000,-

3. Diverse

3.1 Fullmakter

Administrasjon får fullmakt til å budsjett justere lønn for lokale forhandlinger 2018, kr 611 000,- til de ansvarene det gjelder. I budsjettet er dette budsjettet sentralt hos rådmann.

3.2 Likviditet

Folldal kommune tar opp kassakreditt for driftsåret 2019 på inntil kroner 5.000.000,-.

3.3. Økonomiplan for 2020 – 2023 legges fram til behandling i første halvår 2019.

3.4 Det utarbeides retningslinjer for et kommunalt stipend til unge utøvere, 15 – 20 år, innen idrett og kultur fra Folldal. Komite 1, helse, oppvekst og kultur, utarbeider forslag til retningslinjer som legges fram som egen sak for kommunestyret.

3.5 Det utredes økonomisk bistand knyttet til barnetrygden. Sak legges frem i kommunestyret.

3.6 Kommunestyret ønsker utredet ny 75 % stilling kokk ved kjøkkenet ved FBSS. Enheten HRO bes utrede fordeler og ulemper, konsekvenser ved at dette utredes innenfor eksisterende rammer. Sak legges fram for kommunestyret på førstkommende kommunestyret.

4. Økonomiplan

Tiltaket i punkt 15 i hoveddokumentet ang. Folldal Vekst tas ut av tabellen. Økonomiplanen 2019 – 2022 vedtas med endringer framkommet i saken.

Videreføre sommerjobb for ungdom også i 2021. Rammen endres med kr 140 000,-

Samlet budsjett med endringer som er vedtatt ble enstemmig vedtatt.